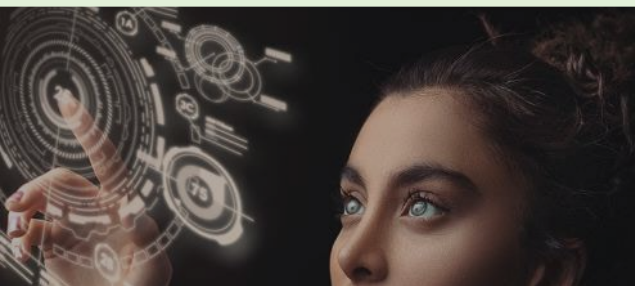

Trendy pro budoucnost monitorování drog do roku 2030

Karta trendů stanovená centrem EMCDDA

Trendy v oblasti drog do roku 2030

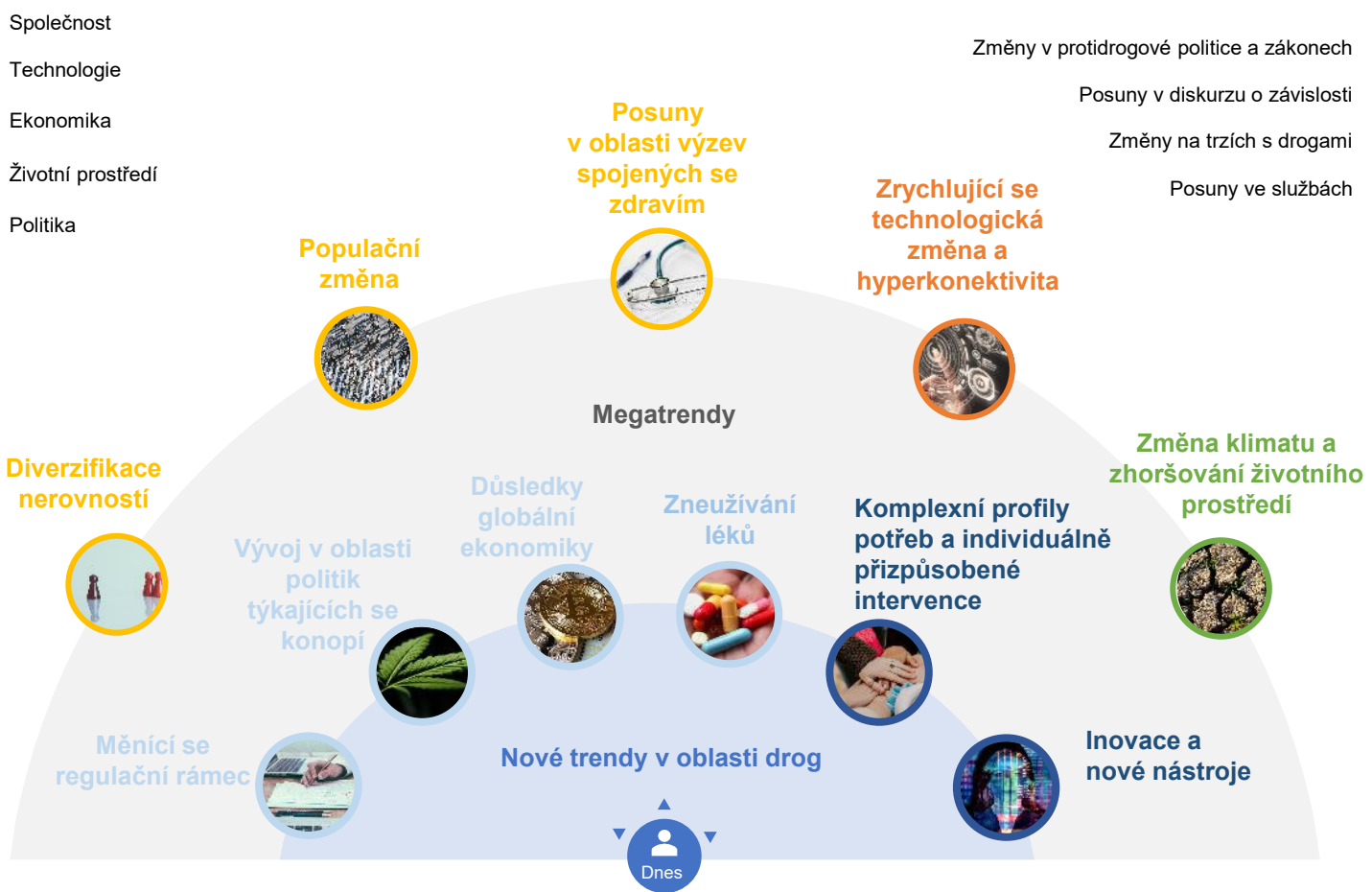
- Společnost
- Technologie
- Ekonomika
- Životní prostředí
- Politika

Změny v protidrogové politice a zákonech

Posuny v diskurzu o závislosti

Změny na trzích s drogami

Posuny ve službách

MEGATRENDY

Jsou definovány jako dlouhodobé hnací síly, které jsou v současnosti globálně pozorovatelné a s největší pravděpodobností významně ovlivní budoucnost v mnoha různých oblastech. Jsou větší než moc jednotlivých organizací a často i národních států. Společné výzkumné středisko EU určilo 14 megatrendů, které jsou důležité pro budoucnost Evropy.

Klíčová slova: Zrychlený technologický pokrok v mnoha oblastech (např. genetika, nanotechnologie, robotika, umělá inteligence, fotonika, kvantová výpočetní technika) / Zvyšuje se hyperkonektivita, např. díky internetu věcí, rozšířené realitě a systémům kolektivní inteligence / Technologie ovlivňují a transformují všechny oblasti společnosti, včetně výrobních systémů a řetězců řízení

Možné důsledky: Digitalizace přetváří vzorce spotřeby a výroby / Potenciál narušit maloobchodní dodavatelské řetězce, vytvořit nové trhy, rozšířit distribuční sítě, prodej přímo spotřebitelům / Inovace v oblasti snižování škod a léčby, např. v oblasti elektronického a mobilního zdravotnictví / Rychlý vývoj farmaceutických technologií / Rostoucí obavy z on-line her a hazardních her pro mládež / Příležitosti pro včasné odhalení vznikajících trendů a nové formy spolupráce prostřednictvím platform

Megatrendy/Technologie

Trendy pro budoucnost monitorování drog

Klíčová slova: Globální nerovnosti se snižují, ale rozdíly v bohatství v jednotlivých zemích se zvětšují / Rozdíly v příjmech / Nerovnosti mezi muži a ženami / Nerovný přístup ke vzdělání, zdravotním službám a technologiím / Marginalizace / Digitální propast / Koncentrace bohatství / Nejistota v oblasti zaměstnanosti / Korupce a přístup ke spravedlnosti / Rozdíly v přístupu a generacích / Potravinové zabezpečení / Energetická chudoba

Možné důsledky: Významné dopady na již znevýhodněné skupiny ohrožené sociálním vyloučením a problémy s užíváním drog / Vznik nových zranitelných skupin / Chudoba může vést k užívání levnějších a účinnějších drog / Omezený přístup nejchudších a nejohroženějších osob ke zdravotní péči / Potřeba odlišných služeb a intervencí / Zneužívání zranitelných skupin / Mezera ve výzkumu sociálních determinant a dopadu nerovností na užívání drog a rizikové chování / Výzvy pro země s velkou populací mladých lidí, které procházejí rychlými sociálními změnami

Klíčová slova: Světová populace 9,2 miliardy do roku 2040 / Rostoucí počet starších lidí / Nerovnoměrné rozptýlení ve světě a ekonomických regionech / Rychlý růst populace vs. stagnace / MIGRACE: Hospodářský a sociální rozvoj / Neudržitelná úroveň a struktura migrace / URBANIZACE: Kolem 65 % světové populace ve městech do roku 2040 / Města se stávají autonomními celky

Možné důsledky: 1. Demografická nerovnováha: Změny v populaci, která užívá drogy / Užívání drog u stárnoucí populace umocňuje negativní dopady na zdraví / MIGRACE: Změněná poptávka po drogách a jejich spotřeba v důsledku migrace a populačních toků / Reakce na užívání drog mezi uprchlíky zůstává omezená / Špatná informovanost o přístupu k léčebným službám může zhoršovat zranitelnost / 2. ZVÝŠENÁ URBANIZACE (např. megapole): velká koncentrace lidí může vést ke zvýšenému užívání drog a k potřebě lepší reakce na místní úrovni

Klíčová slova: Pokračující změna klimatu i bez dalších emisí způsobených člověkem / Nezměněné antropogenní znečištění vede ke zvýšenému globálnímu oteplování / Okyselování oceánů / Dezertifikace / Změna klimatických vzorců / Nadměrná exploatace / Degradace životního prostředí / Úbytek ekosystémů / Úbytek biologické rozmanitosti / Rostoucí citlivost / uvědomění / Kulturní posun

Možné důsledky: Změněné produkční kapacity plodin založených na zemědělství / Změněné trhy / Změněné cesty / dodavatelské řetězce drog / Nové produkční oblasti / Tradiční produkční oblasti by se mohly stát neživotaschopnými / Zvýšený tlak v oblastech konfliktů a sociální nestability / Problémy s duševním zdravím mohou vzrůst v důsledku přetrvávajícího stresu / Pocit katastrofy by mohl zvýšit užívání drog (a léčiv) / Změna kulturního povědomí může změnit volbu a přijatelnost konzumace drog

Megatrendy / Životní prostředí

Trendy pro budoucnost monitorování drog

Klíčová slova: Změna globálních zdravotních problémů / Delší a zdravější život / Snížení výskytu infekčních nemocí / Nárůst míry obezity, podvýživy a nepřenosných nemocí / Nezdravý životní styl / Nárůst kardiovaskulárních a chronických respiračních onemocnění / Otázky duševního zdraví, které jsou stále více v centru pozornosti, např. deprese a úzkost / Reaktivní, nikoli preventivní medicína / Pandemie

Možné důsledky: Drogové trhy se mohou stále více „farmaceutizovat“ / Zneužívání léků je již v EU předmětem zájmu / Rostoucí obavy z návykového chování nesouvisejícího s návykovými látkami / Nárůst užívání těžkých nelegálních drog u stárnoucí generace / Dopad užívání nelegálních látek na délku života / Potřeba ucelených protidrogových politik, které uznávají podíl ekonomických potíží a sociálních faktorů na užívání drog a jejich škodlivosti

NOVÉ TRENDY V OBLASTI DROG

Považují se za relativně „silné“ a viditelné, nebo za nový vývoj, který již lze pozorovat (tj. existují-li určité zdroje / důkazy), ale který není „tak velký“ jako megatrendy, ani tak malý jako „slabé signály“.

Klíčová slova: Vývoj politik v oblasti konopí ve světě / Změny v právním postavení konopí / Různé způsoby regulace prodeje a užívání konopí / Rozdíl mezi legalizací konopí pro lékařské účely a pro rekreační užívání / Nová rizika spojená s novými politikami a produkty / Kompromisy mezi ziskovými regulačními režimy a přístupy k regulaci více zaměřenými na veřejné zdraví

Možné důsledky: Zvýšená komercializace legálního konopí / Zvýšený vliv konopného průmyslu / Rozšíření užívání konopí zejména mezi mládeží / Dopady pro země, které nepřijmou podobné politiky / Dopady pro spolupráci s OSN / Zvýšené riziko akutní intoxikace v důsledku vyšší koncentrace THC v produktech / Přímá a nepřímá nemocnost (včetně např. dopravních nehod) / Zvýšená nabídka různých produktů CBD / Zajištění kvality legálně vyráběného konopí

Změny v protidrogové politice a zákonech

Trendy pro budoucnost monitorování drog

Klíčová slova: Posun v politikách a zákonech / Rozdílné monitorovací rámce / Dekriminalizace jako potenciální reforma zákona / Stírání hranic mezi regulovanými látkami, psychoaktivními léky, nelegálními drogami a novými psychoaktivními látkami / Nezávislé monitorovací systémy / Proporcionální reakce / Přístupy související s veřejným zdravím / (viz také Nový trend: Vývoj politiky v oblasti konopí)

Možné důsledky: Širší rámce a změna orientace politik / Odklon od prevalence k monitorování škod / Integrace nových oblastí mimo nelegální drogy / Místní zaměření při monitorování / Rámce dekriminalizace založené na modelech a sociálně-ekologickém kontextu / Politiky zaměřené na problémy se závislostmi / Odklon od stigmatizace

Změny v protidrogové politice a zákonech

Trendy pro budoucnost monitorování drog

Klíčová slova: Nestabilita financování protidrogové politiky a monitorování v důsledku úsporných opatření a ekonomické krize / Převaha strachu nad řešeními založenými na důkazech / Populismus podpořený informační krizí (alternativní fakta a falešné zprávy) / Potřeba sdělování důkazů a sdílení osvědčených postupů protidrogových politik a strategií / Ekonomické dopady na reakce související s drogami / Potřeba spolehlivých údajů

Možné důsledky: Méně finančních prostředků na prevenci, léčbu a snižování škod / Nedostatek podpory pro nové výzkumné iniciativy / Rozšiřující se nerovnosti a vyšší zranitelnost / Zhoršení situace v důsledku negativních socioekonomických změn / Politiky vedené zviditelněním opatření, strachem a bezpečnostními cíli / Dezinformace a zvýšené zpochybnování vědeckého konsensu

Změny v protidrogové politice a zákonech

Trendy pro budoucnost monitorování drog

Klíčová slova: Rostoucí zneužívání legálních syntetických opioidů / Rostoucí počet uživatelů více drog (např. benzodiazepiny jsou často zneužívány vysoce rizikovými uživateli opioidů) / Užívání drog v kontextu problémů duševního zdraví / Nedostatek informací o postupech preskripce / Potřeba politického dialogu a šetření / Mezera ve znalostech o tom, kdo a proč zneužívá léky

Možné důsledky: Zvyšující se úmrtnost na opioidy na předpis / Vyšší nemocnost a úmrtnost v důsledku užívání více drog / Rostoucí míra samoléčby (i v souvislosti s problémy duševního zdraví) / Větší znalost nabídky a poptávky po lécích na nelegálních trzích / Zaměření na související škody na duševním zdraví / Normalizace užívání drog

Posuny v diskurzu o závislosti

Trendy pro budoucnost monitorování drog

Klíčová slova: Změny ve způsobu, jakým lidé užívají drogy / Větší rozmanitost různých zranitelných skupin / Holistické a zároveň individualizované přístupy / Nové zdravotní a sociální problémy / Zvýšená složitost / Udržitelnost služeb / Zapojení účastníků / (viz také Megatrendy: Změny v oblasti zdraví a změny v populaci)

Možné důsledky: Jednotný a univerzální přístup pro všechny není proveditelný / Potřeba flexibilnějších a přizpůsobivějších služeb / Holistické a zároveň individualizované přístupy / Důraz na složitost situace v oblasti drog / Personalizace jako klíčový prvek léčby a služeb ke snižování nepříznivých důsledků / Rostoucí zranitelnost a různé potřeby / Rozšiřující se rozsah v oblasti prevence / Nové přístupy a nástroje pro udržení kroku s cílovou populací mladých / Potřeba nákladově efektivního přidělování zdrojů

Posuny ve službách

Trendy pro budoucnost monitorování drog

Klíčová slova: Technologická změna / Nové příležitosti pro metody a nástroje / Elektronické a mobilní zdravotnictví / Vývoj v oblasti neurověd, genetiky a farmacie / Nové technologie a modely léčby / On-line služby a komunikace / (viz také Megatrend: Zrychlující se technologická změna a hyperkonektivita)

Možné důsledky: Nové příležitosti pro intervence v rámci protidrogových služeb (zejména digitální intervence) / Příležitosti v oblasti včasného odhalování závislosti a vývoje nových terapeutických metod / Potřeba přizpůsobit se on-line nástrojům / Potřeba přetvořit nabídku léčby / Potřeba nových modelů péče a opětovně přizpůsobení stávajících služeb / Rostoucí potřeba uznání nových nástrojů a metod

Posuny ve službách

Trendy pro budoucnost monitorování drog

Informace o této sadě karet trendů

Informace o této sadě karet trendů

Tuto sadu karet trendů vydává Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA). Vychází z předchozí práce Společného výzkumného střediska Evropské komise (JRC EK) v oblasti megatrendů.

V rámci aktivit centra EMCDDA zaměřených na zvýšení kapacit v oblasti vytváření prognóz byl vyvinut soubor nástrojů pro semináře zaměřené na trendy. Tato sada karet trendů byla navržena pro práci se souborem nástrojů.

Soubor nástrojů pro semináře centra EMCDDA zaměřeného na trendy je zdarma ke stažení na adrese:

http://www.emcdda.europa.eu/toolkit/foresight-toolkit-drugs-field_en

Na tuto sadu karet trendů se vztahuje licence Creative Commons 4.0 International, (CC BY-SA 4.0).

Další podrobnosti o licenci naleznete na adrese

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

O centru EMCDDA

Centrum EMCDDA je decentralizovaná agentura EU, která poskytuje EU a jejím členským státům faktický přehled o drogové problematice v Evropě a solidní faktickou základnu na podporu diskuse o drogách. V současnosti nabízí tvůrcům politik údaje, které potřebují k vypracování informovaných protidrogových zákonů a strategií. Pomáhá také odborníkům a praktikům pracujícím v této oblasti určit osvědčené postupy a nové oblasti výzkumu.

Na základě verze připravené společností Future Impacts, upraveno centrem EMCDDA.

<https://future-impacts.de/>

<https://www.emcdda.europa.eu>